Lähettäjä: Waldén Jorma (OKM) <Jorma.Walden@gov.fi>
Lähetetty: keskiviikko 18. lokakuuta 2023 11.52
Aihe: VS: Tekijänoikeus-HE

Tervehdys,

Vastauksena kysymykseen lukijoiden korvausosuudesta on todettava, että euromääräisiä arvioita esittävien taiteilijoiden (e-äänikirjojen lukijat) korvauksista ei tässä vaiheessa ole mahdollista esittää. Lainauskorvausta hallinnoivat järjestöt eivät pyynnöstäni huolimatta ole halunneet arvioida lukijoiden mahdollisten korvausten tasoa suhteessa tähän asti maksettuihin korvauksiin.

Lainauskorvaukseen verrattuna ei e-äänikirjojen lukijoiden lisäksi ole muita oikeudenhaltijaryhmiä ehdotettu korvauksen saajiksi. Todettakoon tässä yhteydessä selvyyden vuoksi, että kirjallisten teosten tekijöihin kuuluvat myös teosten kääntäjät.

Lukijoiden korvaus asettunee Sanaston, Kopioston ja Teoston keskinäisissä neuvotteluissa ja arvioinneissa oletettavasti selvästi alemmalle tasolle kuin kirjallisten teosten tekijöiden korvaus. Tämän tarkemmin en pysty asiaa tässä vaiheessa arvioimaan.

Alla olevat tiedot vuoden 2023 e-lainauskorvauksen jaosta, joka tehtiin OKM:n päätöksenä, ja sen pohjana olleista vuoden 2022 käyttötapahtumista antavat osviittaa sen suhteen, millä tasolla yleisten kirjastojen e-aineistojen käyttö tällä hetkellä on, ja mikä on korvausten taso.

Järjestöjen esittämän ja ministeriön vahvistaman jaon pohjana on lainauskorvauksen jakautuminen järjestöjen edustamille tekijäryhmille. Lainauskorvauksen jaossa on perinteisesti huomioitu eri tekijäryhmien tekijöiden luova panos sekä osuus kirjallisten teosten kokonaisuudessa.

Yhteensä e-aineistojen käyttötapahtumia yleisissä kirjastoissa vuonna 2022 oli 1 376 234 (lainauskorvausta hallinnoivien yhteishallinnointijärjestöjen keräämien tietojen mukaan). Vuoden 2023 korvaus on maksettu vuoden 2022 käyttötietojen perusteella.

E-kirjojen ja e-äänikirjojen käyttömäärät **yleisissä kirjastoissa** (2022):

517 226 e-kirjalainausta / 38% kokonaismäärästä

859 008 e-äänikirjalainausta / 62% kokonaismäärästä

V. 2023 maksettu korvaus (yhteensä 539 000 euroa, sis. alv 10%) jakautuu järjestöjen kesken seuraavasti:
Sanasto (kirjalliset teokset ja niiden käännökset): yhteensä 476 576,10 euroa (sis. alv), josta e-äänikirjat 295 477 euroa (sis. alv) ja muut e-kirjat 181 099,10 euroa (sis. alv)
Kopiosto (kuvitus, valokuvat): 50 026,90 euroa (sis. alv)
Teosto (sävellysteokset): 12 397,00 euroa (sis. alv)

Toivottavasti tämä auttaa asian hahmottamisessa.

Jorma Waldén

Jorma Waldén, johtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
Kulttuuri- ja taidepolitiikan osasto
Tekijänoikeuden ja audiovisuaalisen kulttuurin vastuualue
PL 29, 00023 Valtioneuvosto
Käyntiosoite: Meritullinkatu 10, 00170 Helsinki
www.okm.fi

Puh. 0295330338
Vaihde 0295 16001
GSM 040-7221073
jorma.walden@gov.fi